

ואין מביאים נסכים אבל קרבנם טעון נסכים. (ואם שלח דמי נסכים עם קרבנו – יקרבו משלו, ואם לאו – קרבים משל צבור (רש"י ועוד).

אמר רבי יוסי: בכלם רואה אני להחמיר, כקדשי ישראל.

ומודה ר' יוסי לענין ריצוי צייץ על עוון טומאה, שאינו בקדשי עכו"ם, דלאו בני הרצאה נינהו.

א. הרמב"ם פסק הלכה כר' שמעון, מלבד לענין שחוטי חוץ פסק (בסוף הל' מעה"ק) כר' יוסי

שחייבים עליהם. (וע' בכס"מ ובשאר מפרשים טעם הדבר). ודוקא כשהקדיש עכו"ם בארץ ישראל,

אבל בחו"ל – המקריבם בחוץ פטור (ספרי). ומ"מ מדרבנן אסור (זבח תודה).

ב. הקדיש עכו"ם הקדיש קרבן על מנת להקריבו לחוץ – כך היא מצוותו ואין שייך אסור בדבר

משום 'חוץ' אלא מדרבנן, ואולי יש בזה משום בל תוסיף. אין הנידון בסוגיא אלא

כשהקדיש ע"מ להקריבו בפנים (עפ"י חזו"א קמא מא, יד).

ג. אפשר שלשיטת התוס' להלכה יש בקדשי עכו"ם מעילה (ע' זבח תודה).

ד. יש מי שכתב שעכו"ם שהפריש קרבן כדי שיתכפר בו ישראל – מועילים בו אף לרבי שמעון

(עפ"י אחיעזר י"ד מה, א. והעיר על קצוה"ח (ר, א) שנראה מדבריו שתלוי הדבר במקדיש ולא במתכפר).

ה. קדשי בדיק הבית של עכו"ם, מועילים בהם לדברי הכל. ולפי פירוש אחד בתוס', לדעת החולקים

על רבי יוסי, אפילו בקדשי בדיק הבית אין מעילה (וע' קצות החשן ר, א וקובץ שעורים

ב"ב רצה).

הקרבנות הבאים מן הנכרים ושאנם באים – ע' בפירוט במנחות עג.

ב. דברים שאין להם מתירים, חייבים עליהם משום 'נותר' ו'טמא' כדברים שיש להם מתירים (ויגזרו מקדשי

בני ישראל... אשר הם מקדשים ל'). חוץ מן הדם. ואולם אין חייבים אלא בדבר שהוכשר ליקרב (אשר

יקרב); בדבר שיש לו מתירים עד שייקרבו מתיריו, ובדבר שאין לו מתירים – עד שיקדש בכלי.

יש מי שכתב שאין בקומץ ובלבונה חיוב נותר וטמא אלא משעלו על המזבח ומשלה האור

ברובם, אבל קודם לכן לא, שעדיין אין הרצאה. ואולם מנחת כהנים וכד' שאינם מחוסרים

הרצאה, חייבים עליהם משום נותר וטמא (עפ"י משנה למלך פסוה"מ יח, ז בדעת רבנו תם). ויש

חולקים (עתוס' לעיל מג. סד, ה הקומץ. וכן תמה על המל"מ החוון-איש יב, ט).

לדברי רבי שמעון, דברים שאין דרכם להאכל, כגון עצים לבונה וקטורת – אין חייבים עליהם משום

טומאה. והכמים חולקים (והבשר – לרבות).

ג. נותר ופיגול לא הותרו מכללן כטומאה שהותרה בציבור; אין הציץ מרצה עליהם; שניהם טהורים; שניהם

פסולם שייך לזמן; שניהם פסולם בקרב ולא במקריב.

נותר וטמא – שניהם פסול הגוף ולא פסול מחשבה; אין זריקת הדם מביאם לידי הפסול, שלא כפיגול

שאינו נקבע אלא בזריקה; ובשניהם נאמר חילול (כן פרש"י. ור"ח פרש, ששניהם שייכים בחתיכה אחת

ולא דוקא בקרבן כולו).

דף מו

עא. א. דם קדשים, מה דינו לענין חיוב מעילה, נותר, טמא ופיגול?

ב. אלו דברים שנעשית מצוותם ודינם בגניזה ויש בהם מעילה?

ג. דברים שאין דרכם להאכל – מה דין האוכלם כשהם טמאים או כשגופו טמא?

א. שלשה מיעוטים נאמרו בדם (נתתיו לכם – כחולין; לכפר – ולא לדבר אחר; כי הדם הוא... – לפני כפרה כלאחר כפרה), לדרוש: אין בו מעילה, אין בו חיוב לאוכלו כשהוא נותר או בטומאה. וכן חיוב פיגול אין בו (ולפיגול אין צריך מיעוט מיוחד, אלא משום שהוא עצמו מתיר אין בו פיגול). כתבו התוס' שמחיים יש בו מעילה. ועוד כתבו שלאחר שיצא לנחל קידרון יש בו מעילה מדרבנן. ולהר' חיים כהן – מדאורייתא (וע' רמב"ם וראב"ד מעילה ב; מאירי פסחים כה וע"ז מד.).

ב. דברים שנעשית מצוותם ואסורים בהנאה; תרומת הדשן (ושמו אצל המזבח); עגלה ערופה (וערפו שם); בגדי כהן גדול ששימש בהם ביום הכפורים, לדברי חכמים שהם טעונים גניזה (והניחם שם), אבל לרבי דוסא מותרים לכהן הדיוט. [יש אומרים שגם שעיר המשתלח אסור בהנאה מהתורה הגם שנעשית מצוותו (ע' מעילה יא)]. דשן מזבח הפנימי לאחר שנתדשן – אין בו מעילה רק אסור מדרבנן (עתוס').

ג. דברים שאין דרכם להאכל, כגון עצים ולבונה; לדברי חכמים, חייבים משום טומאה. ולרבי שמעון – אין חייבים.

ושלש דעות בגמרא בנושא מחלוקתם; לדעה אחת נחלקו רק בטומאת עצמם, אבל בטומאת הגוף – דברי הכל אינו לוקה (שלא נתרבו אלא מוהבשר אשר יגע בכל טמא. ואין בכלל זה טומאת הגוף). לדעה אחרת, מחלוקתם בטומאת הגוף, אבל בטומאת עצמם דברי הכל לוקה. ולדעה שלישית, וכן אמר רבא שמסתבר, בין בזה בין מחלוקת – שהושוו שני הדינים וכל שישנו בזה ישנו בזה ושאינו בזה אינו בזה.

א. מבואר ברמב"ם שפסק לחייב בטומאת עצמם ולפטור בטומאת הגוף (ע' בהל' פסוה"מ יח, יב כד. ונראה מדבריו שחילק בין עצים ללבונה, כי בעצים אין שייך כלל ענין אכילה, ולכן פירש 'עצים' שמקריבם בטומאה. ע' זבח תודה ועוד).

ב. אעפ"י שלרבי שמעון אין חייבים על עצים משום 'נותר', נפסלים הם בלינה משקדשו בכלי (עפ"י תוס' נו. ד"ה מנין).

דפים מז – מו

עב. א. לשם אלו דברים הובח נזבח?

ב. מהו דין 'מתעסק' בקדשים?

ג. בעלי הקרבן שחשבו מחשבת פיגול בשעת עבודת הכהן – האם פסלו את הקרבן בכך?

א. לשם ששה דברים הובח נזבח; לשם הזבח, ולא לשם זבח אחר;

לשם הזבח, ולא לשם אדם אחר;

לשם השם – שאמר והיה העולם;

לשם אשים, להוציא על מנת לעשותו חתיכות צליות בגחלים;

לשם ריח, ולא יחשוב לצלותם תחילה חוץ למערכה;

לשם ניחוח – הנחת רוח לפני הקב"ה שאמר ונעשה רצונו.

החטאת והאשם – מוסף על מחשבות אלו, צריך לעשותם לשם החטא המסוים שבעטיו באו.

רבי יוסי אומר: תנאי ב"ד היה שלא יחשוב כן שמא יעשה שלא לשמו, וגם אם עשה בסתם – כאילו חשב.